

Катеріне Естефанія Паредес Гавіланес

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У доповіді аналізується система управління конкурентоспроможністю підприємства та її основні елементи.

Ключові слова: конкурентоспроможність, підприємство, зовнішнє середовище, стійкий розвиток, якість продукції.

Abstract

The report analyzes the enterprise competitiveness management system and its main elements.

Keywords: competitiveness, enterprise, external environment, sustainable development, product quality.

Вступ

В сучасних умовах ринкової економіки підприємства функціонують в умовах жорсткої конкуренції, яка на додаток підсилюється несприятливими умовами зовнішнього середовища, яке характеризується постійними обстрілами території України з боку РФ. Перед менеджерами підприємств постає питання перегляду взаємодії із постачальниками та споживачами, щоб не лише не втрачати свій рівень конкурентоспроможності, а й підвищувати його. Тому дослідження системи управління конкурентоспроможністю підприємства є актуальним питанням, яке потребує аналізу.

В роботі проаналізовано роботи закордонних та українських вчених, зокрема Балдинюка В. М. [1], Михайленко О. В., Орлової К. Г. [2], Sokolova L., Koev S., Pavliuk S., Derhaliuk M., Portna O. [3].

Результати дослідження

Конкуренція як така, є досить гнучким поняттям. Якщо на підприємстві виникають труднощі в умовах, коли знижується попит на продукцію, збитків зазнають підприємства, які виготовляють продукцію нижчої якості. Незалежно від масштабів та характеру конкурентної боротьби, у вигравші залишаються підприємства, здатні швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища, тобто ті, які аналізують і борються за свою конкурентну позицію [1].

По суті конкурентоспроможність підприємства являє собою його здатність ефективно функціонувати, випереджати конкурентів та займати стійкі позиції на ринку за рахунок унікальних переваг. Управління конкурентоспроможністю є стратегічним завданням компанії, що охоплює аналіз, розробку та реалізацію заходів, спрямованих на посилення ринкових позицій [2].

Отже, зазначимо також, що конкурентоспроможність підприємства можна охарактеризувати такими рисами: здатність підприємства виробляти товари або надавати послуги, які переважають аналоги конкурентів за якістю, ціною, інноваційністю або сервісом; гнучкість і адаптація до змін у ринковому середовищі; забезпечення високого рівня прибутковості та лояльності споживачів.

До основних груп елементів системи управління конкурентоспроможністю можна віднести: стратегічне управління, інноваційний розвиток, управління якістю продукції та послуг, фінансово-економічне управління, маркетингове управління, управління людськими ресурсами. Система управління конкурентоспроможністю підприємства має бути гнучкою і динамічною, здатною адаптуватися до змін середовища.

В таблиці 1 представлено основні елементи системи управління конкурентоспроможністю підприємства.

Таблиця 1 - Основні елементи системи управління конкурентоспроможністю підприємства

Група елементів системи управління конкурентоспроможністю підприємства	Конкретні елементи
Стратегічне управління	Визначення місії, бачення та стратегічних цілей компанії
	SWOT-аналіз конкурентного середовища
	Вибір оптимальної конкурентної стратегії (лідерство за витратами, диференціація, фокусування)
Інноваційний розвиток	Впровадження нових технологій та вдосконалення виробничих процесів
	Дослідження та розробки (R&D)
	Впровадження цифрових технологій та автоматизація бізнес-процесів
Управління якістю продукції та послуг	Сертифікація за міжнародними стандартами
	Контроль виробничих процесів та впровадження принципів ощадливого виробництва
	Робота з відгуками споживачів та підвищення рівня клієнтоорієнтованості
Фінансово-економічне управління	Оптимізація витрат та підвищення ефективності бізнес-процесів
	Інвестиційна політика та пошук додаткових джерел фінансування
	Управління прибутковістю та ліквідністю підприємства
Маркетингове управління	Дослідження ринку та споживчих переваг
	Брендинг та розробка унікальної торгової пропозиції
	Впровадження цифрового маркетингу (SEO, SMM, контент-маркетинг)
	Оптимізація ціноутворення та каналів збуту
Управління людськими ресурсами	Підбір, навчання та розвиток персоналу
	Формування корпоративної культури
	Впровадження системи мотивації та оцінки ефективності персоналу (KPI)

Джерело: складено автором на основі [3].

Висновки

Отже, управління конкурентоспроможністю підприємства є комплексним процесом, що охоплює стратегію, інновації, якість, фінанси, маркетинг та людські ресурси. Підприємства повинні постійно адаптуватися до ринкових змін, впроваджувати нові технології та покращувати якість продукції. Використання аналітичних методів дозволяє об'єктивно оцінювати рівень конкурентоспроможності та формувати ефективну стратегію розвитку. Лише підприємства, які

дотримуються системного підходу до управління конкурентоспроможністю, можуть досягти лідерських позицій на ринку та забезпечити стабільний розвиток у довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Балдинюк В. М. Система управління конкурентоспроможністю підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск № 42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1647> (дата звернення: 23.02.2025).
2. Михайленко О. В., Орлова К. Г. Система управління конкурентоспроможністю продукції підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. Вип. 13 (2). С. 114–117.
3. Sokolova L., Koev S., Pavliuk S., Derhaliuk M., Portna O. Resource strategy of enterprise management as a tool to ensure its competitiveness. *Academy of Strategic Management Journal*. 2020 Vol. 19 Issue. 4. PP. 1-7.

Katerine Estefania Paredes Gavilanes – аспірантка факультету менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Katerine Estefania Paredes Gavilanes – postgraduate student, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia

Науковий керівник: Краєвська Алла Станіславівна, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.